

AMERIŠKI SLOVENEZ

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

GESLO: ZA VERO IN NAROD — ZA PRAVICO IN RESNICO — OD BOJA DO ZMAGE!

GLASILO S. K. DELAVSTVA — DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU — IN S. P. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 157.

CHICAGO, ILL., TOREK, 7. OKTOBRA — TUESDAY, OCTOBER, 7, 1924.

LETNIK XXXIII.

Roke proč od Združenih Držav.

TO SO BESEDE PREZIDENTA COOLIDGEA. — IZJAVLJA, DA NE SPREJME NOBENE DIKTACIJE OD KATERE KOLI STRANI. — NEODVISNOST MORA BITI NAJSVETEJŠE GESLO AMERIKI.

Washington. — Stojč v senci državnega poslopja, je ob priliki odkritja spomenika 5,000 padlim vojakom prve divizije, prezident Coolidge orisal njegovo zunanjo politično smer, v kateri svetuje celemu svetu: "Roke proč od Amerike."

Izjavljal je, da ne sprejme nobene diktacije od katerekoli zunanje države in da je proti vsaki zvezi, ali mednarodni kombinaciji, vsled katere bi Amerika ne mogla slediti svojo pot v svetovnih aferah. Mi ne zaupamo nobeni drugi svetovni sili tisto oblast, da bi nam diktirala naša posla. Dalje je dejal: "Ako je le kaj, kar mora biti dragega Amerikancu — kar mora zavarovati nad vse in z vsemi močmi — to je naša neodvisnost."

Dalje je dejal, da smo za pospeševanje miru. Vojna pravi ni naravna, — naravno je napredek in mir. To je smer po kateri bi ljudstvo vsega sveta moralo hoditi. Dalje je omenil, da je davosov reparačijski načrt, po kateremu se bo Evropa zopet oživila, kar bo tudi ameriški trgovini veliko v prid.

Dotaknil se je tudi La Folletteve zahteve po kateri bi vlada prevzela vodstvo železnice. Med drugim je rekel, da ako bo vlada prevzela v roke obrat in kupčijo, potem je prilika za ljudstvo do napredka odvzeta. Ker pa je vedno bil ideal Amerike da so vrata vsakemu do napredka vedno bile odprte, tako naj še nadalje ostanejo.

Bolnik ozdravljen potom radio.

New York. — Sredi oceana se je nahajal tanker san Quirino, na kateremu je obolen glavni strojnik. Zmerili so bolniku toploto in utripanje žile, nato so pa potom radio stopili v zvezo s prekomorskim parnikom "Republik", katerega zdravnik je dal potom radio zopet navodilo kako ravnati z bolnikom, pri tem pa tudi sporočil, da ima bolnik rmenno mrzlico. Vsake pol ure so na ta način obveščali zdravnika, ki se je nahajal daleč proč na morju o stanju bolnika, zdravnik pa zopet dajal navodila, po katerih so se ravnali in tako po dvanajstem zdravljenju potom radio je prejel parnik "Republik" sledeče poročilo: Temperatura in utripanje žile normalno, vsi znaki mrzlice izginili — rešili ste mu življenje — hvala.

100.000 otrok se je udeležilo romanja.

Mexico City. — Nad 100.000 šolskih otrok iz Mexico City, se je udeležilo dne 4. oktobra romanja k pet milj oddaljeni romarski cerkvi "Virgin of Guadalupe." Romanje je bilo v zvezi s kongresom sv. Rešnjega Telesa, kjer je tudi bilo 4.000 otrok pod spretnim vodstvom. Rdečkari so grozili preprečiti pobožnost, kar je pa oblast s strogi naredbami zabranila.

POLITIČNI GLASOVI.

Senator Brookhart izključen od republikanske stranke. — Davis tudi v Colorado pogorel.

Des Moines, Ia. — Republikanski okrožni odbor države Iowa, je odločil, da se je senator Brookhart, s tem ko se je izjavil proti Coolidgeu in Dawesovi nominaciji, sam od-tujil republikanski stranki. Odbor ni direktno izjavil, da ga je izključila stranka, pač pa indirektno s tem, ko so se izjavili, da ne vidijo več v njemu zaupnika republikanske stranke.

Senator Brookhart je odprl kampanjo za svojo zopetno izvolitev s tem, da je močno napadel Coolidgea. Med drugim je dejal senator, da je on, ki predstavlja republikansko stranko v državi Iowa, ker je bil izvoljen v senat s 200.000 rep. glasovi in ne pa sedanja republikanska organizacija, katero kontrolira mala grupa zvijačnih diktatorjev, ki jih je postavil Wall street.

Republikanski odbor države Iowa je mnenja, da je akcija Brookharta za pripisovanje zaroti voditeljev La Folletteve stranke, ki bi radi volilce zbegali, tako da bi izvolitev prezidenta prišla pred kongres.

Denver, Colo. — Davis je mogel zopet eno grenko poročilo, ko mu je neki star demokrat v Denverju rekel, da je preveč konzervativen in preblizu Wall streeta, da bi ga država Colorado potrdila za svojega izvoljenca. Tukaj je večina demokratov, ki so odločni za La Folletteja.

Zadnje poročilo od kampanje Brookharta pravi, da ako Dawes ne odstopi od nominacije in ako Coolidge ne bo podpiral pomoč poljedelcem, bo La Follette odnesel državo Iowa s 150.000 glasovom.

Štiri letni deček živ zakopan.

Otroci so se igrali na dvorišču 8015 Harper Ave. v Chicago, Ill. Skopali so jama v katero je zašel 4-letni Ellsworth Wallace in njegov dvehletni bratec. Pesek in ilovica ki so jo nametali na kup se pa podsuje in zasuje dečka. Mati, ki je prihitela na pomoč, ni mogla dobiti takoj lopate, je z golima rokama kopala, tako da je imela vse prste krvave in obrabljene. Rešila je dvehletnega sinčka, medtem ko se je starejši zadušil. Oče James A. Wallace je predelavec pri Kenwood Co. Vseh otrok je še osem.

Predlog pruski vladi.

Berlin. — S člani družine Hohenzollerjev se bo postopalo ravno tako kakor z vsakim drugim delavcem, ki je ob delo, namesto, da bi vlekli veliko podporo. Tudi se jim konfiscira vsa posestva, vile in gradove, iz katerih bi se napravile potem šole in zavetišča za onemogle vojake. Tako se bo zgodilo, ako bo potrjen predlog, ki so ga predložili komunisti pruski vladi.

RAZNE VESTI.

— Poplar Bluff, Mo. — Pet oseb je bilo mrtvih in več ranjenih, ko je v soboto po noči Missouri Pacific vlak skočil s tira, ko je zadel v odprto ogibo. (switch.)

— Hudson, Wis. — William Kerr, star 60 let in Earl Bryant, star 37 let, farmarja oba iz Springfielda, sta si bila v sovraštvu, katero je pa koncem pretečenega tedna priklopelo do vrhunca, posledica je bila, da je Bryant ustrelil Kerra. Morilca so takoj zaprli.

— Chicago, Ill. — Lester Kitching, star 10 let, je skočil zadaj na neki voz, pri tem mu pa pride noga pod kolo, ki ga potegne pod voz, izpod katerega so privlekli mrtvega.

— New York. — V newyorškem pristanišču so izsledili novi tip tihotapskega motornega čolna, ki je imel dva motorja zavarovana proti krogam z jeklenim pokrovom. Oblasti so zaplenile čoln, 300 zabojev žganja in aretirali 5 mož, ki so se nahajali v čolnu.

— San Francisco, Cal. — Od tukaj poročajo zopet o velikem požaru v državnem gozdu. Gori na 11 točkah, škoda je ogromna.

— Chicago, Ill. — Pet roparjev je pri belem dnevu oropalo trgovino z dragulji na 703 Clark cesti ter odnesli za \$10.000 vrednosti. Popihali so jo v avto.

— Jeddah, Arabia. — Odbor uglednih meščanov v Jeddah in Mekki so zahtevali, da odstopi kralj Hussein. Prejeli so sedaj brzojav v katerem se jim naznanja, da je kralj ugodil njih zahtevi in odstopil.

— London. — Prebivalstvo zapuška Meko. 15.000 beguncev je preplavilo mesto Jeddah.

— Chicago, Ill. — 40 čevljev dolga privatna jahta "Wanderer" v kateri se je nahajal lastnik s družino je zadel v skalo in se potopila. Družino so rešili obrežni stražniki. Škode je \$5.000.

— Riga. — Od tukaj poročajo, da je sovjetska vlada sklenila zapustiti Moskvo in zopet napraviti Leningrad (Petrograd) glavno mesto Ruske.

— Chicago, Ill. — Profesionalni vlomilci so oropali na 126 S. Clinton St. v osmih nadstropjih osem pisarniških blagajn. Delo se jim pa ni splačalo, ker so dobili le \$150 skupnega plena, to pa vsled tega, ker je to poslopje bilo že večkrat oropano, tako da sedaj ne puščajo več denarja po blagajnah.

— Lansing, Ia. — Frank Spinar, sta 13 let, se bori s smrtjo ko mu je padel na nos veliki oreh raz drevesa pod katerim je stal. Zdravniki si ne upajo napraviti operacije, ker je deček silno oslabil.

— Bellevue, Ia. — Mrs. Eberhart Bertsh, stara 56 let, si je z britvijo prerežala vrat, v samomorilnem namenu, ker je trpela na neozdravljivi bolezn.

— Blue Island, Ill. — Tukaj je uničil ogenj poslopja Klein Elevator kompanije v katerem je pogorelo 6 konj. Celokupna škoda je cenjena na \$25.000.

JUGOSLAVIJA MED DRŽAVAMI KI SO PODPISALE MIROVNI PAKT.

Protokol obveznega sodišča in razoroževanja je podpisalo deset držav. Tudi japonski amandament ostal v paktu.

Ženeva. — Zaključeno je peto zborovanje Društva narodov. Predsednik Motta je v svojem zaključnem govoru slavil bivšega predsednika Wilsona, ustanovitelja Lige.

Veselo razpoloženje je pa kvarila zadnji dan Kitajska delegacija, ki je zapustila dvorano, ko je izvedela, da ne dobi sedeža v svetu Lige. Vodja kitajske delegacije je dejal, da pričakuje poročila iz Pekinga o navodilu za izstop iz Lige.

Prva med državami, ki so podpisale mirovni protokol, je bila Francija. Nato je sledilo še devet drugih, med njimi tudi Jugoslavija. Delegat Anglije Lord Parmoor, je pa izjavil, da še nima pooblaščenja od svoje vlade, da bi podpisal, tako tudi niso podpisale štiri angleške dominije. Japonski kakor tudi Italijanski delegati niso podpisali z izgovorom, da še niso prejeli tozadnega obvestila svojih vlad, katero stvar šele preiskujejo.

Tudi iz Nemčije je prišel glas, da namerava podpisati protokol, kakor tudi, da vstopi v Ligo narodov.

Protokol pa seveda ne bo preje pravomočen, dokler ne podpiše protokola 15 manjših članic Lige in vsaj tri vele-sile.

10.000 dolarjev, ker se je zdržal 10 let pijače.

Boston, Mass. — Leta 1903. dne 15. sept. je pivovarnar Frank R. Jones, podal pismeno pogodbo, da bo dal Mihael Crowley \$10.000, ako se ne dotakne 10 let alkoholne pijače. Crowley je stavo dobil, ker pa je Jones že umrl, mora iztirjati svoto sodnijskim potom, kar pa ne bo težko, ker je v pogodbi, katero je podpisala tudi pivovarnarjeva žena navedeno, da v slučaju smrti Jonesa, mora Crowley, ako stavo dobi, dobiti odkazani znesek iz Jonesove zapuščine.

Banditi napadli vlak.

Aviston, Ill. — Patulje preiskujejo okolico Aviston, da bi izsledili bandite, kateri so povzročili železniško nesrečo, pri kateri je bil vlakovodja ubit, kurjač težko poškodovan in 15 potnikov poškodovanih. Vlak je bil na poti iz St. Louisa proti Washingtonu, Ind. Poročilo pa ne pove ako se je banditom posrečilo priti do denarja.

— Evansville, Ind. — Tukaj so suhaški agenti vprizorili pohode na salune in aretirali 40 oseb, zasačenih pri prepovedani pijači.

Iz Jugoslavije.

ZMEDE PRI RADIKALIH. — NOTRANJI POLOŽAJ SE VIDNO BOLJŠA. — IZPRED SODIŠČA. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Posvetovanja radikalov.

Priradikalih vlada v poslednjem času popolna zmeda. Glavna njihova težnja stremi za tem, da bi ponovno prišli na vlado, če tudi z drugimi strankami, kakor prej. Radi tega so imeli že več sestankov v radikalnem klubu. Prisotnih je bilo več radikalnih veljakov. Dolgo časa sta imela sestanke Jovanović in Pašić v predsedništvu radikalnega kluba. Govorila sta o tekočih strankinih zadevah in o načinu, kako bi mogla radikalna stranka zopet priti ali se udeležiti sedanje vlade. Tudi v radikalnem klubu so se razgovarjali o tem, kako bi se dala sedanja vlada razrušiti. Tako je Aleksa Zujević, narodni poslanec predlagal, da se skliče v Belgradu veliko zborovanje, na katerega bi prišli oboroženi radikali iz belgrajske okolice. Če bi jih hotela policija razgnati, naj bi jo napadli. Pašić se strinja s tem in je zato, da bi se vse reskiral, da bi kar največ moral škodovati ugledu sedanjih vlad.

Boljšanje notranjega položaja.

Iz pisarne ministrskega predsedstva se poroča, da se notranji položaj vidno boljša. Vlada vsak dan prejema poročila o tem. Razčiščevanju in bolšanju notranjega stanja delajo velike ovire uradniki sami, ki so se pokazali strankarje, ne pa državne uradnike. Take uradnike bo vlada uklonila in postavila pred rečno sodišče. V pravosodnem ministstvu in prometnem so glede sekvestrov in nabav železniških potrebščin odkrili žalostne stvari. Vse to bo predmet v narodni skupščini, kateri predloži vlada vse kar je našla. Povedala bo ljudstvu koliko škode je napravila bivša vlada.

Iz pred sodišča.

Uboj v Slapah pri Devic Mariji in Polju. Ježek France je dne 29. maja letos v Slapah, ne sicer v namenu, da ga usmrti, vendar pa v drugem sovražnem namenu zabodel Iva Porento šestkrat z nožem, enkrat tudi v vrancu, da je Porenta dva dni po tem umrl. Pri isti priliki je sunil tudi z nožem Petra Snogin in ga je poškodoval na desnem komolcu in je s tem zadobil hudodelstvo uboja in pa prestopke zoper telesno varnost. Obtožnica pravi dalje, da je obtoženi Ježek udan pijači in da je ko je pijan zelo nasilen človek. Bil je radi pretepa že predkaznovan. Obtoženi je omenjenega dne popival v Blaževem vinotoku špiritovito žganje. V družbo je prišel tudi Porenta in Ježek ga je toliko časa izžival, da sta se šla za stavo metat. Šlo je za štefan vina. Dvakrat sta se sprijela in dvakrat je vrzel Porenta obtoženca na tla. To pa je Ježka tako razjezilo, da je vzkliknil: "Če ni hudič, še enkrat se pejava, bom pa ja tacga bajtarja vrgel." Pozval ga je še enkrat, pri

tem pa je že segel po nož. Pri tretjem spopadu ni nobeden padel, pač pa je obtoženec potegnil nož in je šestkrat sunil proti Porenti. Porenta je zaklical, ko je videl nož: "Fantje bežimo, jaz sem že dobil 15 štihov." Nato je zbežal proti hiši Andreja Hribarja, nakar je dva dni po tem izdihnil. Zasllišanih je bilo okoli dvajset prič. Obtoženčeva žena je potrdila, da mož res rad veliko pije in mu ne pomaga nobeno svarilo. — Porotniki so po kratkem posvetovanju potrdili soglasno vprašanje glede uboja in telesne poškodbe, soglasno pa so tudi zanikali ostala razbremenilna vprašanja, nakar je bil obsojen z ozirom na njegov nesrečen temperament in z ozirom na družino in otroke na dve leti težke ječe.

Komunistične demonstracije.

Zagrebska policija je že tretjič prepovedala zborovanje, ki so ga sklicali komunistični omladinci. Pri zadnjem sestanku so ostro demonstrirali proti prepovedi. Policija je hotela preprečiti demonstracije in je postavila svoje čete v bližino trgovarne, na Pejačevićevem trgu, v Frankopanski ulici in na Jelačićevem trgu. Komunisti so se med tem zbrali na Opatovini in na Kaptolu. Policija pa, ki je bila na mestu je aretirala 7 oseb in demonstrante razgnala.

50-letnica Hrvatskega planinskega društva.

Začetkom pretečenega meseca se je vršila v Zagrebu svečana proslava 50-letnice Hrvatskega planinskega društva. Svoje delegacije so poslali srbski in slovenski planinci, čestitaj je tudi pritel naš č. g. župnik Aljaž. Obenem se je vršil kongres, ki se ga je udeležilo 100 delegatov iz cele države. Razpravljali so v vprašanju ustanovitve zveze vseh planinskih društev.

DENARNE POŠILJATVE V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, ITD.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljke so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega odbitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile včeraj sledeče:

Skupno s poštino:	
500 — Din	\$ 7.75
1,000 — Din	\$ 15.15
2,500 — Din	\$ 37.75
5,000 — Din	\$ 75.00
10,000 — Din	\$ 149.00
100 — Lir	\$ 5.10
200 — Lir	\$ 9.85
500 — Lir	\$ 23.75
1,000 — Lir	\$ 46.25

Pri pošiljkatih nad 10,000 Din. i nad 2,000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovno, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljke na katežjo po cenah onega dne, ko m. sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN Sicer PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOJAV.

NO.
Vse pošiljke naslovite na — SLOVENSKO BANKO ZAKRAJŠK & GEŠAREK
70—9th AVE., NEW YORK, CITY.

AMERIKANSKI SLOVENE

Prvi in najstarejši slovenski katoliški list v Ameriki. Amerikanski Slovenec ustanovljen leta 1891. Edinost leta 1914.

The first and the oldest Slovenian Catholic Newspaper in America. Amerikanski Slovenec established 1891. Edinost 1914. Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in petek. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.

Edinost Publishing Company
1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.
Telephone: Canal 0098.

Cene oglaševanja na zahtevo. Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	\$4.00
	Za Zedinjene države za pol leta	\$2.00
	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$4.75
	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$4.00
	For United States per half year	\$2.00
	For Chicago, Canada and Europe per year	\$4.75
	For Chicago, Canada and Europe per half year	\$2.50

"Entered as second class matter June 27, 1924, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3 1879."

Velika katoliška manifestacija.

V Washingtonu se je te dni vršila največja katoliška javna manifestacija, ki jo pomni prestolnica Združenih držav. Vršila se je namreč narodna konvencija Društva Najsvetejšega Imena. Konvencije so se udeležili vsi trije ameriški kardinali, domalega vsi nadškofje in škofje. Manifestacije so se vršile ves čas konvencije. Najslavesnejša in najsijajnejša manifestacija pa se je obdržavala ob zaključku konvencije. Slavnostna parada po kapitolških ulicah je bila veliki javni trijumf za ves katoliški svet. Na stotisoče ljudi je prisostvovalo v paradi in na stotisoče drugih je prišlo gledati, da vidi cvet katoličanov, ki se je zbral iz raznih delov Združenih držav, da potrdi svojo navzočnostjo svojo trdno, neomajano vero v Kristusa.

Tako velik je bil ta utis in vpliv, da je celo sam predsednik Združenih držav Mr. Coolidge prišel osebno in nagovoril zbrano delegacijo Najsv. Imena. V svojem nagovoru je odkrito priznal in dal veliko spoštovanje in priznanje dr. Najsv. Imena. V vznemirjenih besedah je pohvalil vzvišene krščanske ideale, ki jih goji in širi dr. Najsv. Imena širom te obširne dežele do naroda in dežele.

Vsak član tega idealnega cerkvenega društva se je štel v veliko čast in v velik ponos, ko je čital v vseh vodilnih ameriških listih o dr. Najsv. Imena, ki je tako vplivno manifestiralo pred celim svetom ob priliki svoje konvencije te dni.

Med nami Slovenci to društvo Najsv. Imena še ni tako priljubljeno, kakor bi moglo biti. Že več slovenskih župnij je sicer ustanovilo podružnice tega društva, vendar še veliko naših naselbin je brez njega. Je pač tako, Slovenci vedno lažje spraviš h kakemu glazu, kakor pa v cerkev. Dr. Najsv. Imena se mu zdi prepošteno. Pod temi utisi je vsak naš rojak samo zato, ker tega društva dobro ne pozna. Ko bi ga poznal zakaj je ustanovljen, kaj je njegov namen, bi šel z največjem navdušenjem pod njegovo zastavo.

Dr. Najsv. Imena je ustanovljeno iz zgolj name, da preustroji naše moštvo in našo moško mladino na zunaj in znotraj. Da utrdi v njih našo vero, da izbrusi njih značaj v pravi kremenit katoliški značaj, ter da organizira moštvo in njegovo mladino okrog sv. Cerkev. Zato ima to društvo za moše vsako četrtletje skupno sv. obhajilo in za mlade fante vsaki mesec, ter pogoste družabne sestanke. Ohraniti katoliško moštvo katoliškemu prepričanju in sv. Cerkvi je poglavitni namen tega društva.

Uvedba take prave katoliške discipline je potrebna vsaki katoliški župniji. Poglejmo samo po naših slov. naselbinah na naše moštvo in našo moško mladino. Protiversko časopisje jo je že docela izbegalo. No-

bene organizacije nimajo, da bi jih disciplinirala. Zato imamo take značaje, danes tu — jutri tam. Vidite, kako tukaj kričijo razmere po društvu Najsv. Imena za pomoč!

Zato priporočamo vsem našim naselbinam: stopite na noge! Ustanovite si društvo Najsv. Imena, vsaj tam, kjer imate svoje župnije. Kajti s tem društvom boste postavili najkonkretnjšo podlago vsemu družabnemu delovanju Vaših naselbin. S tem društvom se bo zanesla med Vaše moštvo nova disciplina, Vašo mladino boste ohranili zvesto tistim idealom in tisti stvari, za katero se Vi trudite že vse življenje. Torej....

Kansas City, Kans.

Cenjeni gosp. urednik nam priljubljenega lista Amer. Slov. in Edinosti. Prosim, da priobčite ta dopis v predale Vašega lista, da spolnim svoj obljubo, ko sem Vam že zadnjič obljubil, da se oglašim, ko bo "črček prepeval in pojdemo brat." Pa za sedaj to opisovanje opustim za drugič, ker imam Vam naznaniti neko žalostno novico.

Tukaj je umrla za vročinsko boleznijo dne 7. septembra rojakinja Antonija Shneler, rojena Križ soproga našega župljana Mr. George Schnellerja, v starosti 24 let. Zapušča tukaj žalujočega soproga in dvoje otrok, deklico staro nekaj čez dve leti in dečka v starosti 4 mesecev. Tudi zapušča tukaj tri sestre in več drugega sorodstva. Pogreb se je vršil dne 10. septembra iz naše farne cerkve sv. Družine v spremstvu društva sv. Veronike št. 115, K. S. K. J., katerega članica je bila pokojna. Requiem sv. mašo so darovali naš č. g. župnik John Perše in zemeljski ostanki so bili pokopani na katoliškem pokopališču Mount Calvary. Pokojna je bila rojena v vasi Draga na Kranjskem. Žalujočemu soprogu in ostali družini naše sožalje in rajniki naj sveti večna luč! — Nadalje imam za poročati drugo žalostno novico, katero bodo gotovo čitatelji tega dopisa s pozornostjo čitali. Namreč 20. septembra so dobili g. župnik John Perše brzojavko iz Olpe, Kans., da je njih bratranec Mihael Šterbenc umrl. G. župnik so povedali o pokojnemu sledeče:

"Pokojni Mihael Šterbenc je umrl v lepi starosti, namreč čez 85 let. Rojen je bil v Star. Trgu pri Poljanah na Dolenjskem. V Ameriko je prišel leta 1881. in se naselil v Olpe, Kans. kjer se je lotil farmarskega dela, tako da je bil nad 43 let v temu mestu. Bil je premožen in zelo spoštovan po celi okolici. Bog je obdaril pokojnega s potomci, tako kakor je pisano v sv. Pismu, da je Bog rekel Abrahamu, da bode pomnožil njegov rod, kakor zvezde na nebu in kakor pesek v morju. Tako je tudi ta naš rojak dočakal, da je videl svoje štiri rodove potomcev. Namreč njega je Bog

obdaril s devetimi otroki, od katerih so štirje dečki in pet deklic. Otroci še vsi žive, katerih ena je redovnica sv. Frančiška, ki je vrhovnica tega reda v Cleveland, O., ki so bolniške strežnice. Nadalje prvih unukov je bilo 39, drugih in tretjih pa skupaj 59, tako da znaša to lepo število skupno 107. Zanimivo je tudi, da vsi ti govorijo izvrstno slovensko, tako kakor bi bili rojeni v staremu kraju. Ponošni moramo biti Slovenci na te naše pionirje, ki so postavili temelj, resničnega in dobrega katoliškega življenja tudi svojim potomcem in jih ni omajal nobeden še tako hud vihar brezvercev, vzgajili so svoje otroke po katoliško. To je lep vzgled vsakemu, kako velike koristi in dobrobit za vsakega, da se ravna po dobrih navseh in po poduku svojih starišev, kateri so vcepili v nežni mladosti v otroška srca ljubezen do naših dveh svetinj, sv. katoliške vere in našega milega slovenskega jezika. Tako je tudi ta naš rojak živel po naukih svojih starišev, katere je ljubil in tako tudi dočakal lepo starost in božji blagoslov je rosil nad njegovo hišo. Nadalje, Mihael Šterbenc je bil eden prvih naseljencev v Olpe, Kans. bil je jako spoštovan in poznan po celi okolici farmarjev, kakor tudi meščanstvu. Zapušča še živo soprogo in 107 potomcev. Pogrebni spreved se je vršil dne 22. sept. v Olpe, Kans. iz katoliške cerkve sv. Jožefa. Mašo zadušnico jebral č. g. župnik Perše, pokojnega bratranec, ob asistenci dveh domačih č. gospodov. Pokopan je bil poleg svojih starišev, katere je pred leti k sebi dobil iz stare domovine, na katoliško pokopališče. Spreved je bil jako velik, ker cela okolica je prišla priljubljenemu možu izkazati zadnjo čast. Tako dragi nam rojaki snivajo sanje pravičnega naših prvi pionirji, kateri so trdno stali, kakor hrast in skala proti brezverstvu. Spavaj sladko spanje dragi rojak v zemlji, katero si toliko ljubil celih 43 let. Pokojni je pokazal, da z lepim vedenjem in s pravimi katoliškimi načeli se pride povsod v vsakemu mestu do napredka in vspeha. Naše sožalje

vdovi Mrs. Šterbenc in celi rodbini, tako tudi č. župniku Peršetu na izgubi svojega bratranca! Pokojnemu pa R. I. P.!

Na potu iz konvencije J. S. K. J. je Mr. Anton Korošec iz Leadville, Colo. obiskal č. g. župnika Peršeta. Mr. Korošec je organist, pri slovenski fari sv. Jožefa, pelje pa tudi obrt gostilno mehkih pijač. Vesel je bil, da je zopet enkrat po dolgem času segel v roko svojemu prijatelju. Želimo Mr. Korošcu, kakor tudi vsem drugim rojakom v Leadville, Colo, mnogo sreče in božjega blagoslova.

V zakonski stan sta stopila 22. sept. Mr. John Louis Bukovac, sin našega uglednega farana John Bukovca, ki živi na Ohio, z Miss Frances Derčar, hči vrlega farana Louis Derčerja. Poroka se je vršila v naši farni cerkvi sv. Družine s sv. mašo. Mlademu paru želimo mnogo sreče v zakonskem stanu, posebno pa pevci in pevke cerkve sv. Družine žele mnogo blagoslova božjega. Miss F. Derčar, je bila vrla korna pevka, ter tudi izvrstna igralka pri predstavah na odru.

Vila rojenica se je vstavila v naši naselbini pri rojaku Peter Gergichu in soprogi Katarini rojeni Novak ter jim pustila čvrstega sinčka, kateri je bil krščen dne 7. sept. v naši cerkvi in so mu dali ime Edvard John. Čestitamo!

Nadalje se je tudi vstavila gospa Štorklja pri rojaku John Palčarju in soprogi Neži ter jima pustila krepkega fantka, kateri je bil krščen dne 14. sept. na ime Robert James. Čestitamo!

Ker se je pa ravno gospa Štorklja mudila v naši naselbini, je tudi obiskala rojaka Peter Kobeta in soprogo ter tudi njiju obdarila s krepkim sinčkom, ki je bil krščen dne 7. sept. v cerkvi Janeza Krstnika na ime Robert George. Želimo vsem tem našim mladim naseljenikom obilo zdravja, kakor tudi njihovim starišem!

V bolnišnici Providence, se nahaja že čez dva tedna hudobol bolnik Joseph Bajuk. Iz srca mu želimo, da bi se mu zdravje kmalo na bolje obrnilo.

Pri cerkvenem petju zelo pogrešamo našega tenorista Nikolaja Guština, ki je izvrstni pevec, zadržuje ga pa prehlad v grlu. Pa saj ni čuda če se zbolí, ko moramo to ledeno vodo piti.

Našo katoliško šolo obiskuje 195 učencev in učenk. Res lepo število, katere uče štiri č. sestre učiteljice. Želimo mnogo napredka in obilo dobrih učencev!

Dne 12. oktobra bo imelo altarno društvo svojo veselico. To društvo je že tako veliko storilo in darovalo za našo farno cerkev, da je naša dolžnost, da jim vsi složno pomagamo ta dan in se udeležimo veselice.

Dne 19. oktobra bo pa imelo društvo sv. Veronike št. 115 K. S. K. J. svojo veselico. (Dalje na 4. strani.)

Newyorški Glas Narobe je prišel zopet skozi zadnja vrata notri pred našo javnost. Ne dolgo se je hinavsko skrtil za pošteno ime pokojnega Mr. Burgarja — te dni pa se je hotel skriti za ime velezasluženega pokojnega Mgr. Buha, ter je na ta način napadel naše požrtvovalne slovenske duhovnike v Ameriki, ki se mučijo za dobrobit svojega naroda. To kretnjo je naredil navidezno tako pobožno, da bi kaka mamca, ki bi slučajno tega hinavskega žurnalističnega falota ne poznala mislila, da kako velika pobožnjaka sta Trček in Saksarjev ata. Toda, te ljudi — najsi pridejo kadarkoli in kakoršnikoli pred javnost — je treba pogledati prav od blizu in to pod njih krinko in spozna se jim srce in glavo v vsej njihovi primitivni hinavščini in zlobi.

Mi sicer ne prinašamo te stvari pred javnost, da bi hoteli polemizirati z zlobnimi hinavci, ki nimajo nobenega poštenega namena. S tem bi le delali brezplačno reklamo za hirajoči Saksarjev list in poleg vsega bi nas moral vsak pameten pomilovati, da segamo v polemiko z ljudmi, ki napadajo na premissih hinavski način sedaj tega, sedaj onega, zgolj iz hudobnosti in nevoščljivosti. Ko jih človek prime za jezik in jim dokaže, kako lažejo in zavijajo dejstva, tedaj umolknejo, se umaknejo kakor politoščene in začno bevskeati o čem drugem, da bi na ta način odvrnili pozornost od stvari, pri kateri se jih zasači in prime pošteno za jezik ter se jim dokaže, kako lažejo in zavijajo. Velika večina našega ljudstva te ljudi kot take že dobro pozna. Da se pa ne pozabi in da še drugi spregledajo je torej potrebno, da se te ljudi od časa do časa karakterizira in pokaže javnosti take, kakoršni v resnici so.

Ker ni imel te dni trčeni urednik nobenega povoda, da bi napadel slovenske duhovnike, zato odločno protestiramo proti grdemu napadu na slovenske duhovnike od strani lista Glas Narobe!

Na nečuvni način je nedolgo tega napadal in blatil zasluženega katoliškega moža voditelja K. S. K. Jednote Mr. Antona Grdina. Te dni pa je zahrbtno po rovtarsko napadel naše duhovnike. Tako ta list napada zadnje čase vse križem — brez povoda.

Ako imajo katoliški Slovenci še kaj ponosa in pravičnega čuta v sebi — tedaj vedo, kaj je v tem slučaju njih dolžnost. List, ki napada in blati katoliške duhovnike naše krvi, kateri se za nas žrtvujejo in mučijo kratkomalo ne spada pod streho, pod katero biva pošten in pravičen Slovenec. Vsak naj v tem oziru stori svojo dolžnost, pa bo tega hinavskega nepoštenega napadanja od strani švigašvargarskega liberalnega lista Glas Narobe kmalu konec.

začul dvojni klic, se je prestrašil in je zbežal s povešenimi ušesi v gozd, ki ga je razsvetljeval mesec.

XVIII. Za volkuljo.

Kazan in Sivka sta čakala sede.

Pet minut je preteklo, nato deset, nato še ptenajst. Sivka se je začela vznemirjati. Nobeno tuljenje ni odgovorilo njenemu klicu. Še enkrat je zaklicala in med tem, ko se je Kazan tresel poleg nje, je poslušala v tišino. Zakaj ji ni tropa dala navadnega odgovora?

Toda skoraj ob istem času so se njene nosnice razširile. Oni, ki jih je klicala, so bili tu.

James Oliver Curwood:

KAZAN, VOLČJI PES.

(Kanadski roman.)

Obkrožil je jelena. Dlaka se mu je ježila, grozeče oči je imel široko odprte in renčal je v mirni zrak. Škrtač je z zobmi proti nevidnemu sovražniku in usedel se je nasproti krvavi sledi, ki jo je bil umirajoči jelen začrtal v sneg. Nagon mu je dejal, da bodo po njej došli tatovi.

Mali živahni hermelini, ki so v tej lunini noči skakali in tekali povsod okoli, so prvi iztaknili dolgi rdeči trak, ki je bil položen v sneg. Željni krvi so mu sledili v gičnih skokih.

Tudi lisica je četrt milje daleč zaduhala sveže meso v

vetru in prihitela je. Kuna je prišla iz globoke luknje, katero si je bila izkopala v prhljem drevesu in se bližala po rdečem traku. Predlo ji je po trebuhu in njene male okrogle oči so bile podobne jagodam rožnega venca.

Ker je bila najbližje, jo je Kazan prvo zapazil in jo takoj napadel. Grizla in praskala sta se in v bolečinah je kuna pozabila na lakoto in se rešila v begu. Kazan se je vrnil k volkulji Sivki. Gobec mu je bil razpraskan in je krvavel in volkulja mu ga je lizala. Toda njena ušesa so ostala budna in poslušna.

Lisica je bila čula šum boja. Ker po naravi ni dober borec, temveč ljubi zahrbtno napade, se je rajši umaknila in šla iskat drugega plena. Našla je sovo, ki je sedela na tleh in skočila nanjo. Zadovoljiti se je morala z malo mesa in množino perja.

Toda Kazan ni bil v stanu ustaviti napada malih hermelinov. Preganjal jih je na desno in levo. A v luninem svitu so izgledali kot bele pošasti in ne kot živa bitja. Bili so bolj gibčni kot Kazan in mu vedno uhajali. Skopali so si rove v snegu pod trebuh jelena in tu so se gostili, not jim je ugajalo. Kazan je obupno grizel na desno in levo in ves gobec mu je bil poln snega.

Volkulja Sivka pa je mirno sedela in se ni za vse nič

brigala. Vedela je, da se ne da ničesar storiti proti malim hermelinom in da je nepotrebno razburjati se raditega. Kazan je slednjič razumel in ves zasopel je odjenjal.

Tako je pretekel del noči brez posebnega dogodka. Tu in tam se je čulo daljno tuljenje volka ali pa klici bele sove, ki jo je bil Kazan pregnal in ki je z vrha smreke glasno protestirala.

Luna je bila v nadirju nad jaso, ko se je začela volkulja Sivka vznemirjati. Renčala je proti krvavi sledi, da obvesti Kazana.

Njeno renčanje je bilo tako divje kot takrat oni tragični dan na Sun Rocku, ko je bila izgubila vid vsled risovega praskanja. Kazan ni dvomil, da se bliža veliki sivi maček po rdeči sledi in du-

hal je zrak, kazal zobe in se pripravljaj na boj.

Nato se je pa približno v razdalji ene milje začulo glasno in divje tuljenje.

To je bil klic pravega sinu Velike bele pustinja: volka. Kazan in volkulja Sivka sta se tesno tiščala. Toda ta klic ni bil zanje pretnja, bil je klic lakote in vabilo njih bratov.

Sprememba se je izvršila v njih duhu. Lisica, kuna, mali beli hermelini in vse druge wildske zverine niso imeli pravice do skupne pojedinje. Toda volčje bratstvo je stalo nad wildskim zakonom.

Volkulja Sivka se je vsedla in kot bi zatrobentala, je naznanila s tuljenjem svojim divjim bratom, da jih čaka na koncu krvave sledi bogata pojedinja.

Veliki sivi maček pa, ki je

V NEDELJO POPOLDNE.

TEDENSKI KOLEDAR.

18. po bink. — Jezus ozdr.
mrtvoudnega. M. 9.
12. Nedelja — Valfrid, škof.
13. Ponedeljek — Eduard,
kralj Kolumb. dan.
14. Torek — Kalist, pap. in
muč.
15. Sreda — Tereza, dev.
16. Četrtek — Gal. opat.
17. Petek — Hedviga, vdo-
va.
18. Sobota — Luka, evang.

6. NAJIMENITNEJŠE DELO. (Dalje).

Neštevilni sovražniki Jezusovi so se sicer trudili, da bi ga pahnili z njegovega prestola, a njih nezmožnost je le povečala njegovo slavo. Veleum ga je branil zoper veleuma, veda zoper vedo, vladar zoper vladarja. Isto orožje, s katerim so ga napadali sovražniki, je obrnil sebi v prid. Ko je svet menil, da ga je pahnili s prestola, ga je zagledal le še bolj počestene- ga na njegovem prestolu. Resnično, ako bi Jezus ne bil storil drugega čudeža, kakor da ga tako časte v njegovem kraljestvu, bi zadostoval že, ta, da ga spoznamo vsemogočnega Boga.

2. Drug nič manj nevaren nasprotnik Jezusovemu kraljestvu je bilo poganstvo in z njim tesno združeno rimsko cesarstvo.

Razen krščanstva še nobena vera ni imela toliko vernikov, kolikor jih je imelo in jih še ima poganstvo. To pa zaradi tega, ker je poganstvo najbolj vstrezalo in še vstrezalo človeškim strastem in željam. V poganstvu je človek klahko živel kakor je hotel, samo da je opravljal zapovedane daritve. Ako je bil nečistnik, ga to ni motilo, saj je imel malika — nečistnika; ako je bil tat, imel je zaščitnika malika — tatu. Za vsako pregreho je imel malika, kateri je bil z istim madežem omadeževan. In človek naj bi se poganstvu odpovedal, ki mu je tako vstrezalo, katero so celo največji modrijani zagovarjali. Dasi so nekateri poganstvo na skrivnem zaničevali, vendar so se očitno zanj potegovali ter proglasili največjega nesposobnega onega, ki bi se mu odpovedal. Tako so delali Plato, Cicero, Sokrat.

Jezus je pa vendar s svojim naukom dosegel, da so se pogani odpovedali svoji njim tako vstrezajoči veri ter se oklenili Jezusa, ga spoznavali za Boga, njega molili, sprejeli njegov nauk, ki je naravnost nasprotoval njih življenju, njih strastem. Da so nečistniki postali takorekoč angeli v mesu, čisti, — da so maščevanja željni začeli ljubiti svoje sovražnike, da so se takorekoč volkovi izpremenili v jagnjeta, ali ni to največji čudež? Da so pogani molili Jezusa, od njih tako zaničevanega Juda, na sramotnem križu umorjenega, — o to je čudež, ki presega še druge čudeže Jezusove.

A poganstvo ni bilo samo, z njim je bilo tesno združeno rimsko cesarstvo. Poganstvo je dajalo cesarjem neomejeno oblast nad podložniki, povzdigovalo jih je k časti bogov. Cesarji so nastavljali duhovnike, določevali verske reči. V tem času je bil malone ves svet podvržen Rimljanom. In ravno v tem času je poslal Jezus svoje učence, da oznanjujejo njegov nauk, da razširjajo njegovo kraljestvo, v katerem nikake oblasti, v katerem kraljuje le on, v katerem le njegovi poslanci določujejo v verskih rečeh. Ali se naj čudimo, da se je rimsko cesarstvo vzdignilo zoper kralje-

stvo božje, da je proglasilo krščanstvo za največjehudo delstvo, da je z najhujšimi kaznimi nastopilo zoper kristjane. Cesarstvo je imelo voljake, imelo je birače, rablje; poslanci Jezusovi nimajo ne orožja, ne učenosti, ne zgovornosti, ne kakega drugega posvetnega pripomočka; le potrpežljivost, krotkost, le živo vero. In vendar je zmagal Jezus s svojimi odposlanci. Tristo let je sicer divjalo cesarstvo zoper novo vero, a naposled se je moralo vdati.

3. Jezus je prišel, da bi ga svet spoznal kot Boga, da bi ga molil kot Boga, to je dosegel! Toda s tem še ni bil zadovoljen, hotel je še več; da ga svet tudi ljubi.

Koliko se človek mnogo-krat trudi, da bi si pridobil ljubezen! Koliko so storili slavniki moške za človeški rod, in ta jih časti, jih poveljuje, a ne ljubi jih. Koliko se trudijo stariši za svoje otroke, koliko prijatelji za prijatelja, mož za ženo. Mnogokrat dosežejo ljubezen, a kaj je ta ljubezen? Naj so jo vživljali tudi celo svoje življenje, kaj jim ostane po smrti? Kolikokrat jo vgasne že grog! Včasih jim še sledi kaka molitev, kak prijazen spomin, a kmalu tudi to jenja, in človek je pozabljen.

Eden pa je dosegel ljubezen, katera tudi onkraj groba ne jenja, ki se dan za dnem oživlja v spominu toliko ljudi. Njemu vedno sledi neštevilna množica, ne da bi se utrudila. Dasi ga ni več na zemlji, vendar jih na tisoče obiskuje one kraje, kjer je nekdaj bival, kjer se je rodil, kjer je učil. Niti koraka ne moreš storiti, da bi ne našel njegovega znamenja. Ob robu prepado, kakor na bregovih morja; kakor v ravnini tako na najvišjih hribih oznanjuje njegovo znamenje ljubezen človeškega rodu. Ta znak kinča krono vladarjev kakor tudi kočo največjega reveža. In to je znamenje našega Gospoda Jezusa Kristusa! Cesar noben človek ni dosegel, tudi najslavnejši ne, to je dosegel Jezus. Svet ga ne spoznava samo kot Boga, ga ne moli samo, ampak ga tudi ljubi. "Ljubezen do Kristusa nas priganja," rekel je sv. apostol Pavel, in za njim je te besede ponavljalo na tisoče ljudi. Ljubezen do Jezusa sili je mučence v smrt. Ona je rodila device, ona je vstvarila na tisoče svetnikov. Ljubezen do Jezusa sili misionarje v daljne dežele; ljubezen sili device, da zapuste svet ter se poplno posvetijo ubogim, bolnikom, sirotam in drugim. In vprašaj vse te, za koga trpe, odgovorili ti bodo: za Jezusa, za Boga!

ANTON ZUPANČIČ. Electric shoe repair

popravljam zanesljivo — in delam po naročilu nove zimske čevlje za moške in ženske

1832 W. 22nd St.
CHICAGO, ILL.

J. RUBIS GROCERIJ IN MESNICA

vedno sveže blago.
Slovencem se priporočam.

1833 W. 22nd St.
CHICAGO, ILL.

GRDINA IN SINOVI PRVI SLOV. POGREBNI ZAVOD

1053 E. 62nd St.
CLEVELAND, O.
Randolph 1881

KAMPANJA V POLNEM TEKU.

Do zadnje sobote to je prve 4 dni tekom te kampanje smo že prejeli več odgovorov in novih naročnikov. Prvi na to kampanjo je odgovoril Sheboygan. Prejeli smo pa nove naročnike iz Clevelanda, Joliet in Kansas City. Ako se dela tako tudi po ostalih naselbinah potem lahko pričakujemo, da bo nam ta kampanja prinesla najboljši vseh.

Največje zanimanje dela Radio. V soboto smo razposlali nagrade vsem, ki so se do tedaj odzvali. Posebno imajo radi tudi Brivsko orodje (Barber Outfit) tudi teh smo že nekaj odposlali. Vsak dobi lahko kako nagrado tekom te kampanje. Treba je le spregovoriti dobro besedo v korist lista pa pridobite naročnika ali naročnico prav lahko.

Rojaki agitirajte in pridobivajte novih naročnikov.

RADIO.

Radio je čudovito sredstvo. Milje in milje lahko čujete potom radio govore, petje, godbo itd. V prejšnjih časih so zamogli slišati razne govore, petje, koncerte i. dr. samo tisti, ki so živeli po mestih t. j. v bližini dotičnega kraja, kjer se je govor, petje ali koncert vršil. Farmarji ali delavci živeli izven mest takih udobnosti niso nikdar imeli. Danes pa farmar milje in milje od mesta vse to sliši prav tako, kakor bi sedel v kakem teatru ali Opera House. Vse to sliši potom radio, ki se ga lahko instalira v vsakem domu. Vse kar je potreba je, napeti bakreno žico kakih 75 do 100 čevljev dolgo nad streho hiše ali kakega drugega poslopja. Ta žica mora biti v zvezi z drugo žico, ki veže radio aparat. Potem vzemite drugo žico in jo privite na kako vodno ali plinovno cev, ki mora biti seveda železna. Ta žica služi za odvod toka v zemljo. Tudi to žico morate zvezati z radio aparatom. (Kjer ni mogoče dobiti takih cevi tedaj zabijte kake tri čevlje v zemljo kako železo in ga zvezite z odvodno žico.) Tudi to odvodno žico morate zvezati oz. pritrditi na predpisanem mestu na aparatu. Ko imate tako pritrdjene obe žice na aparatu od zračne "Aerial" žice in odvodno žico, tedaj pritrdite na aparat še slušalo. Z malo regulacijo na aparatu najdete glas in čujete vse, milje in milje daleč, kakor, ko bi bili zraven prisotni. Čestokrat se čuje po radio še bolj, ker doma Vas nihče ne moti ne hrup v dvorani, ne kaj drugega.

Tak radio lahko dobite brezplačno. Naš list Amer. Slovenec in Edinost ima med ponudbami za nove naročnike tudi radio. Za štiri celoletne ali osem pol-letnih novih naročnikov dobite tak radio aparat z slušalom vred. Za enega celoletnega ali dva polletna nova naročnika pa dobite samo radio aparat brez slušala. Poslužite se torej te izvanredne prilike za radio aparat.

SLOV. RESTAVRACIJA. JOHN STAYER

Domača kuhinja in mehke pijače.

Za obisk se priporoča

Slovencem in Hrvatom

1900 W. 22nd St.
CHICAGO, ILL.

LEPA PRILIKA

išče se služkinjo za splošna hišna dela, k dobri družini za čez zimo (3 mesece) v Florido. Vprašajte na

3406 Carroll ave.
CHICAGO, ILL.

Phone. Navada 2310.

VELIKE PONUDBE

DO VSAKE IZMED TEH PONUDB JE OPRAVIČEN VSAKDO, KI PRIDOBILISTU "AMERIKANSKI SLOVENE" IN "EDINOST" TOLIKO NOVIH NAROČNIKOV, KOLIKOR JIH JE PREDPISANIH ZA VSAKO PONUĐENO NAGRADO. ROJAKI NA DELO! PRIDOBIVAJTE NOVIH NAROČNIKOV! GRE SE ZA KATOLIŠKI DNEVNIK! VSAKDO NAJ STORI V TEJ KAMPANJI SVOJO DOLŽNOST

ZA PET NOVIH CELOLETNIH ALI DESET POL-LETNIH NOVIH NAROČNIKOV DOBITE:

KRASEN ALBUM ZA SLIKE

Velikost albuma je 12 inčev dolg 9 in pol inčev širok in 3 in pol inč debel. Album je lepo vezan, lepo dekoriran z najlepšimi finimi okraski in okovi. Na sredini ima udelano lepo okroglo ogledalo in se zapira z lepo zaponko. Je pravi kras za vsako hišo, v katerem imajo družine shranjene svoje slike. Požurite se za nove naročnike in dobite to lepo nagrado v Vašo hišo!

RADIO!—RADIO! — RADIO!—RADIO!RADIO!—RADIO! — RADIO!—RADIO!

ZA ŠTIRI CELOLETNE ALI OSEM POL-LETNIH NOVIH NAROČNIKOV DOBITE:

KRASEN RADIO APARAT S SLUŠALNI VRED

ki sprejema in deluje prav tako, kakor vsak velik v krogu 25. milj od razpošiljevalne postaje (Broadcasting station). Ta aparat bo, kakor nalašč za zimske večere. Vaš deček. Vaša hčerka bo vedno doma, ako boste ta aparat imeli v Vaši hiši. Pa tudi Vi boste slišali novice, govore, koncerte in petje, t. j. v krogu 25. milj od razpošiljevalne postaje. Zato pojdite takoj na delo, da preskrbite dobre zabave za sebe in svoje otroke za zimske večere!

RADIO!—RADIO! —

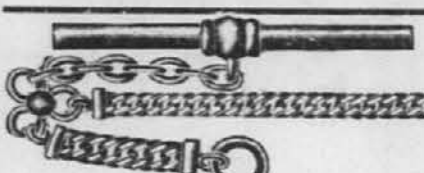
RADIO!—RADIO!

RADIO!—RADIO! — RADIO!—RADIO!— RADIO!—RADIO

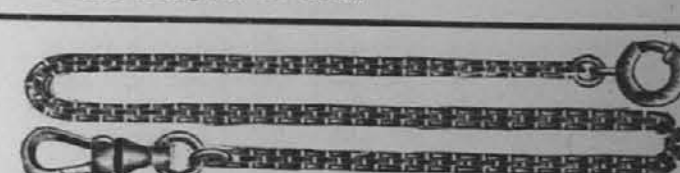
LEPA NAGRADA ZA ŽENE IN DEKLETA
ZA ŠTIRI CELOLETNE ALI OSEM POL-LETNIH NOVIH NAROČNIKOV DOBITE:

KRASNO "SILVER MESH BAG" (SREBRNA ROČNA DENARNICA)

Ta denarnica je narejena iz jako dobrega materiala takozvanega nemškega srebra. Je blizu 6 inčev dolga in 3 in pol široka. To je krasna nagrada. Žene in dekleta korajžno na delo!

štev. 1.

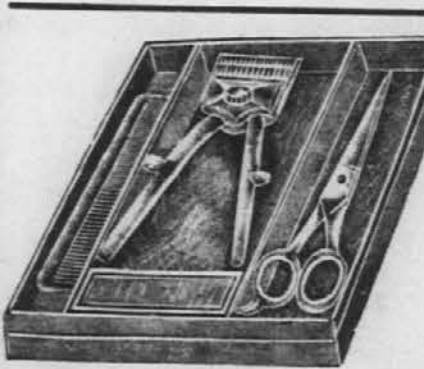

štev. 2.

ZA TRI CELOLETNE ALI ŠEST POL-LETNIH NOVIH NAROČNIKOV DOBITE:

KRASNO ZLATO VERIŽICO

ki je jamčena. Ko boste poslali nove naročnike zapišite štev. one verižice, katero želite. Krasna zlata verižica je velik dar za samo tri nove naročnike. Zato pojdite takoj na delo in dobite si to lepo nagrado!

ZA DVA CELOLETNA ALI ŠTIRI POL-LETNE NOVE NAROČNIKE DOBITE:

BRIVSKO ORODJE (BARBER OUTFIT)

Komu ne pride prav, dober strošek za rezanje las? Zlasti na farmah in po kempah jih rabite. Prav tako škarije, česalnik in drugo. Pa tudi v vsaki hiši v mestu ali na deželi se večkrat rabi tako orodje. Samo dva naročnika pridobite za "Amerikanskega Slovenca in Edinost" pa Vam bomo poslali to nagrado. Hajd na delo, da boste deležni te nagrade.

ZA ENEGA CELOLETNEGA ALI DVA POL-LETNA NOVA NAROČNIKA DOBITE ENO IZMED SLEDEČIH TREH NAGRAD:

RADIO APARAT SAM (brez slušala)

Praktičen radio aparat, ki ga vidite na sliki brez slušala za na glavo. Aparat sprejema v krogu 25. milj od razpošiljevalne postaje. Krasen dar za enega naročnika!

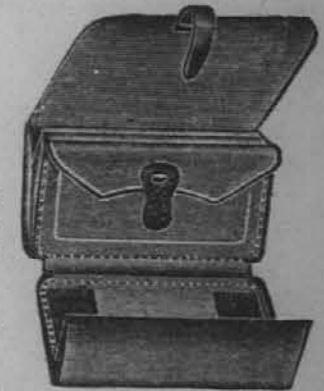
ROŽNIVENEC

ki je pozlačen in je jako krasen dar, ki bo Vas spominjal na to kampanjo za katoliški list A. S. in Edinost.

DENARNICO (Pocket Book)

narejen iz usnja in je jako pripraven za moške. Je za bankovce in drobiž.

Samo enega naročnika pa ga imate!

Ko boste poslali naročnike omenite v pismu, katero izmed teh nagrad hočete.

ROJAKI KATOLIŠKI SLOVENC!

Mesec oktober in november sta najbolj pripravna za agitacijo. Večeri se daljšajo in ljudje posegajo po časopisju, da ga čitajo. Vaše delo bo odgovor na vprašanje, ali ameriški Slovenci hočejo imeti svoj lastni katoliški dnevnik ali ne. Ta kampanja je zato določena. Vas se tiče to vprašanje in Vi ga morate rešiti. Glejte, da ga rešite častno in to pa bo, ako boste pridno agitirali za katoliški list "AMERIKANSKI SLOVENE" IN "EDINOST". Torej na delo, da se doseže potrebni katoliški dnevnik!

Amerikanski Slovenec in Edinost

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

PEGAM IN LAMBERGAR

POVEST.

(Spisal Dr. Fr. Detela.)

"Kako, gospod baron!" je vzkliknila ona, ki jo je polila od nejevolje rdečica. "Vi vendar mene ne dolžite so krivnje!"

"Bog ne daj, milostiva! Vi niste vedeli ničesar. Ko sem zbral jaz vojake, ste mislili, da bodo za parado; prepričani ste bili, da napravljamo v Gornji grad le pomladanski izlet, in ko je zbežal cesar, ste menili Vi, da tečemo mi za njim, ker je pozabil v mestu zlatino in srebrnino, svoj pečat in tri svetovalce. Kdor Vam tega ne vrjame, mora biti pač hudoben. A bojim se, da bode cesar tako hudoben — če nam uide, seveda. Če ga pa ujamem jaz, potem, pri moji veri, bo moral Vam vrjeti, karkoli mu boste natvezili. Ah, milostiva kneginja," sedel je na stol, njej nasproti, "česa se bojite?"

"Krivico storiti se bojim," je dejala ona zmedena in osupla nad toliko smelostjo in odločnostjo.

"Kaj pa pravca? kaj krivica? V zasebnih zadevah nam pove to sodnik. Kdo pa sodi države? Nihče. Tukaj velja: salus rei publicae suprema lex; korist in pravica sta tu dve besedi za eden pojem. Državnik, kateri največ koristi, ta je najpravičnejši; najkoristnejši pa je oni, ki je najrazumnejši. Zatorej se ne govori o pravičnih in krivičnih državnih naredbah, ampak o pametnih in nespametnih. Ako napadete Vi sosednjo državo, če tudi brez vsakega povišanja, ste jo napadli po pravici, če ste si jo osvojili; ako Vas pa odbije sosed, potem seveda ste si po krivici izkušali prilaistiti tuj imetek. Zatorej počakajmo s sodbo, milostiva! Moj načrt še ni izvršen. Ako se mi posreči, bode vse slavilo mojo državniško modrost, in nobenemu državljanu se ne bode oglasila tanka vest, da bi mu branila uživati sad mojih kovarstev. Ako mi izpodleti, potem bode vpil ves svet, da sem krivičnik in sebičnež in kaj vem kaj še. Moč in vspeh, to je pravica; nemoč, nevspeh — krivica."

"Strašna načela," je dejala kakor sama sebi kneginja. "Načela divjih zverj."

"Tako nekako; in čudno bi pač bilo, če bi zapovedovali bedaki razumnikom in strašljivci junakom."

"Zapovedovati in ropati in eno; tudi nismo mi zverine, ampak ljudje in kristjanje. Vaša načela pa so povsem poganska."

"Možno," je dejal oni, "da me je pohujšal doktor Lenart, ki vedno zagovarja neomejeno oblast gospodarja nad podložnikom. In vendar je oblast po moči mnogo manj krivična nego oblast po rojstvu."

Vaši posli — Naši posli.

Kadar pošiljate denar v stari kraj, bodisi v dinarjih, lirah, avstr. kronah, ali dolarjih, skrbite, da bodo Vaši posli — naši sposli.

Kadar potujete v stari kraj, ali kateri od Vaših znancev, je najbolje, da se obrnete na nas. Vaša skrb za vse potrebne listine in za udobno potovanje bo — naša skrb.

Kadar ste namenjeni dobiti kako osebo iz starega kraja, poverite celo zadevo nam in Vaše delo bo — naše delo.

Kadar Vam je treba kake listine za stari kraj, ali kadar imate kak drug posel s stari krajem, ne pozabite se obrniti na nas in Vaše opravilo bo — naše opravilo.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na

SLOVENSKO BANKO

Zakrajšek & Česarek

70 — 9th Ave.,

NEW YORK, N. Y.

Phone: Canal 4340

VINKO ARBANAS

Edini slovenski cvetličar v Chicagi

1320 — W. 18th Street, Chicago, Ill.

V slučaju smrti, bolezni ali veselju se najlepše izrazite napram svojim prijateljem in dragim s cvetlicami. — Pri nas izdelujemo vsakovrstne vence za pogrebe, pušclje za neveste in družice in sploh za vsak slučaj. Naročilo se sprejme po telefonu ali osebno. Naročila dovažamo na dom. Naše cene so zmerne. (Tor.)

SEVEDA FOREST CITČANI

Vedo, da se kupi najboljšo vsakovrstno železnino, ki se jo potrebuje bodisi pri grajenju domov, garaž ali karšnegakoli poslopja, kakor tudi najboljše raznotero pohištvo po najnižjih cenah pri znanem trgovcu

BENJ. EICHHOLZER

Trgovec z vsakovrstno železnino
527 — Main Street.

Forest City, Pa.
(T.)

"Da, da, in krivično ravna jo stariši, ki zapuščajo otrokom, kar so si pridobili; saj bi morali prepuščati najmočnejšemu razbojniku," se je rogala kneginja.

"To je zasebna reč, milostiva; a v državnih, pravim jaz, ne velja pravica, ker ni sodnika."

"O da, je sodnik, ki vidi vsako krivico in ne dela razločka med zasebnim in državnim pravom. Vi, gospod Vitovec, pa ste se zagrizli v načela, ki so Vašemu srcu in razumu tuja. A glejte, da se ne boste pritoževali o krivici, kadar pride kak močnejši in zvitejši nad Vas. Jaz pa se ne zanašam le na Vaš meč; prva in najmočnejša opora je moja pravica, druga pa ljubezen in zvestoba mojega ljudstva."

"Ki se Vam bode jutri poklanjalo kot svoji vladarici," je opomnil Vitovec in se priklonil.

"In sicer radovoljno in iz ljubezni."

"Gotovo; in če bi ne gorela komu prav iskreno, mu bodedo podkurili. Čemu pa imamo oklopnike v mestu?"

"Razžaljivi ste, gospod Vitovec," je dejala ona nejevoljna, "in v čudnem svitu mi kažete zvestobo, ki mi jo boste prisegli jutri."

"Milostiva," se je on izgovarjal, "dokazal sem Vam že, da se popolnoma sklada Vaša korist z mojo, in da je najina zveza baš zato trdna, ker je naravna."

"A kadar bode zahtevala Vaša korist kaj drugega kot moja, se bode razdrila ta trdna in naravna zveza. A čujte, kaj zahteva sedaj moja korist! Izročite mi cesarske svetovalce, ki ste jih ujeli."

"Obžalujem, milostiva," je ugovarjal oni, "da ne morem ustreči Vaši želji. Poslal sem že vse tri v varnejše zavetje."

"A vendar ste slišali iz ust mojega tajnika, da zahtevam to jaz sama."

"Ne zamerite! Jaz nisem mogel vrjeti, da bi bila to res Vaša želja. Mislim sem, da Vam je to le svetoval Vaš tajnik, ki se meša v vse potrebne in nepotrebne reči in bi rad pokvaril z jezikom, kar smo dosegli mi z mečem. Dokler nismo dovršili, kar se je pričelo, je pogajanje neumestno. Cesar seveda bi se sedaj rad pogajal, da dobo premirja in časa in pomoči; a preverjeni bodite, da je Vam na škodo, kar ugaja sovražnikom. Naj Vam svetuje doktor Lenart ali baron Vajda, karkoli hoče, jaz ne privolim v to nikdar, kar bi škodilo Vam."

Kneginja je stisnila ustni, ker je spoznala, da ji on ustreči noče, ona pa ga prisiliti ne more. Treba je počakati ugodnejše prilike, si je mislila, da mu pokažem, kdo sem jaz in kdo on. S hlinjeno prijaznostjo ga je odslovila; a dolgo je še zamišljena hodila po sobi in prevdarjala, kako bi izvila Vitovcu vojno moč iz rok. Vitovec pa je njo in njene pristaše obdajal z ogleduhi in stražami, da bi se ne pogajali skrivaj s cesarjem. Taka je bila ta trdna in naravna zveza.

Napočila je nedelja, dne 1. maja, in ko so se Kranjci pripravljali na vojno, so praznovali Celjanje veliko slovesnost. Po službi božji so se zbrali v knežjem dvorcu mestni starejšine, veljavnejši plemiči in poveljniki vojaški z Vitovcem, da se poklonijo kneginji, izvoljeni vladarici, in ji prisežejo zvestobo. Ona je potrjevala mestu pravice, katere je uživalo doslej, in delila milosti na vse strani. Zvonovi so zvonili, godci so piskali in mladina je pela in plesala.

"Šur Majk!"

KARKOLI SE DA TISKATI IN KARKOLI NAREDIJO KJE DRUGJE. TO NAREDIMO TUDI MI! TO SO BESEDE NAŠIH TISKARJEV.

Naša Tiskarna

izdeluje tiskarska dela lično in točno. Že na stotine slovenskih in hrvatskih društev smo zadovoljili in zakaj ne bi še Vas?

Vsem cenjenim društvam se priporočamo, za vsakovrstne tiskovine, kot pisemski papir in kuverte z naslovi v vseh velikostih in različnih barvah.

Prav tako se priporočamo tudi posameznikom, trgovcem in obrtnikom, da se spomnijo nas, kadar potrebujejo kako tiskarsko delo.

Zmerno ceno, lično in točno narejeno delo jamčimo vsakomur!

TRGOVCI IN OBRITNIKI

ALI ŽE VESTE?

da ni businessa, če se ne oglasa. Kako naj ljudje pridejo k vam, če ne vedo za Vas? Poslužite se v tem oziru lista

A.S. EDINOST

ki zahaja v vse slovenske naselbine v Ameriki. Vsak katoliški Slovenec ga čita in je nanj naročen.

Oglašanje v našem listu je uspešno. Poskusite in prepričajte se!

Enako se priporočamo tudi cenjenim društvom, da se ob priliki prireditve spomnijo na naš list in objavijo v njem svoj oglas, ki jim bo mnogo koristil.

Vsa naročila pošiljajte na:

TISKOVNO DRUŽBO EDINOST

1849 W. 22nd St.

Chicago, Ill.

IZ SLOV. NASELBIN.

(Nadaljevanje s 2. strani.)
co in igro na odru, kar je prav lepo, da bomo zopet enkrat videli naše igralce na odru.

V našo naselbino sta se naselili dve slovenski družini iz Buttle, Mont., namreč Mr. Stalcar in soproga in Mr. Math Savorn s soprogo. Želimo jim obilo sreče in blagoslova božjega med nami ter jim kličemo dobro došli!

Za železi bi bilo, da bi se še več družin naselilo k nam, ker tukaj je bodočnost mesta sigurna, ker se rapidno naprejširja. Z delom gre še dosti dobro, da si ravno ne najboljše, kajti tudi tukaj ima kriza vmes svoje suhe kremplje. Kar se pa tiče naših rojakov, ne slišim, da bi kateri bil brez dela, kajti oni so večinoma zaposleni na tukajšnjih velikih klavnicah, nekaj pa tudi pri drugem delu. Mesto je veliko, skupno z Missourjem z okoličnimi meri 100 kvadratnih milj, tako da se moramo večinoma le posluževati poulične kare.

V Kansas City sedaj grade velika železna podjetja, katera bodo, ko bodo gotova dala zaslužka okoli dva tisoč delavcev. Kakor berem v časopisih je družba prevzela cel kraj ležeč ob Missour River imenovan Fairfax. Kadar bo začelo obratovati Vam že sporočim. Tako da mesto vedno napreduje s tem pa tudi mi.

Pozdravljam vse čitatelje!

Vaš

Matthew Papich, poroč.

POSEBNI ŽELEZNIŠKI VOZ ZA — KRAVO.

Čast, voziti se v posebnemu železniškemu vozu, je doletela od sedaj le kake visoke državne, ali pa denarne mogotce. — No časi se pa spreminjajo in tako je prišel do veljave pregovor: "Čast, komur čast."

V Milwaukee se je pričela dne 27. septembra narodna razstava, ki bo trajala do 30. oktobra. Na tej razstavi so razstavljeni razni mlečni izdelki in tudi domače živali, katere dajejo mleko. Tako se

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.

Rojakom se priporočam pri nakupu raznih BARV, VARNIŠEV, ŽELEZ NINE, KLJUČAVNIC IN STEKLA

Najboljše delo, najnižje cene. Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.

Phone: Canal 0490.

VAŠTA VR

bandera, regalije in zlate snage za slovenska društva izdeluje najbolje in najceneje

EMIL BACHMAN.

2107 So. Hamlin Avenue, CHICAGO, ILL.

JOLIETČANI POZOR!

Naznanjam rojakom in faranom fare sv. Jožefa, da i mam veliko zalogo knjig iz Knjigarne Edinost iz Chicage. Mašne knjige v slovenskem in angleškem jeziku in vsakovrstne nabožne in povestne knjige trdo in mehko vezane zelo po nizki ceni. Dobite me na mojem domu:

MARKO BLUTH,

512 — No. Broadway St. JOLIET, ILL.

JOSEPH PAVLAK

PRVI SLOVENSKI POGREBNIK IN EMBALMER V CHICAGO.

Na razpolago noč in dan. — Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. — Cene zmerne.

1814 — So. Throop Street,

Chicago.

Phones: CANAL 5903 in 5666.

tudi vidi krava, katero eksperimenti cenijo, da je vredna od 25.000 do 75.000 dolarjev. Priznajo je, da je to ena najboljših mlečnih krav v Ameriki. V dveh letih je ta krava, ki jo imenujejo "čudežna krava" dala 36.000 kvortov mleka, ali približno 12-krat več, kakor pa kakšna druga povprečna sovrstnica v Zdržavah.

To kravo je doletela tista čast, da so jo pripeljali v Milwaukee v posebnem železniškem vozu iz Seattle, Wash. Kedo je lastnik te krave, poročilo ne pove. Ko bo končana razstava v Milwaukee, pripeljejo to kravo na ogled v Chicago, Ill.

Sosodova koklja znese vselej več jajc.

Sosodina krava ima vselej več mleka.

JAZ MARY ŠTALCER

CLEVELAND, O.

sem rabila Wahčičovo Alpentinkuro za lase, ker so mi strašno odpadale tako, da bi bila vse zgubila, ako ne bi rabila Wahčiceve Alpentinkure, od katere so mi lasje takoj prenehali odpadati in dalje rasti tako, da imam sedaj en jard in tri palce dolge lase, zakar se g. Wahčiču lepo zahvalim.

Imam pa še več drugih zdravil, katere bi morala imeti vsaka družina pri rokah v slučaju potrebe, kakor so moške, ženske in otroške. Za rane, opekline, kraste, grinte, bule, turrove, srbečo kožo, prahute na glavi, zoper sive lase, revmatizem, kostihol in trganje, kurja česca, bradvice itd. Pišite takoj po cenik, ga pošljem zastonj.

JAKOB WAHČIČ

1434 — E. 92nd St. blizu SUPERIOR AVENUE CLEVELAND, OHIO.

NEW YORŠKO GROZ-DJE.

Starim odjemalcem, kakor tudi drugim rojakom naznanjam, da bom tudi letos razpošiljal newyorško grozdje. Ako ste toraj namenjeni napraviti si kaj grozdnega soka in ako hočete imeti res dobro pijačo, tedaj je v Vašo korist, da mislite na newyorčana, ker ta najbolj odgovarja našemu okusu in se iz njega tudi največ dobi. Med našimi rojaki raste zahteva po tem grozdju od leta do leta. Zato je potrebno, da mi svoje zahteve sporočite še pred trgovtvo, da se bom vedel ravnati. Za letos se obeta prav dobra kapljica. Pripravite se čim prej!

JOSEPH VOGRIČ

Box 8, Station D, NEW YORK, N. Y.

(T. & P.)

SLOVECI UMETNISKI

FOTOGRAFIST

Nemecsek

1439 W. 18th Street

IZDELUJE NAJBOLJŠE SLIKE!

SVOJ POKLIC VRŠI ŽE 30-LETNO IZKUŠNJO!